

VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU (Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

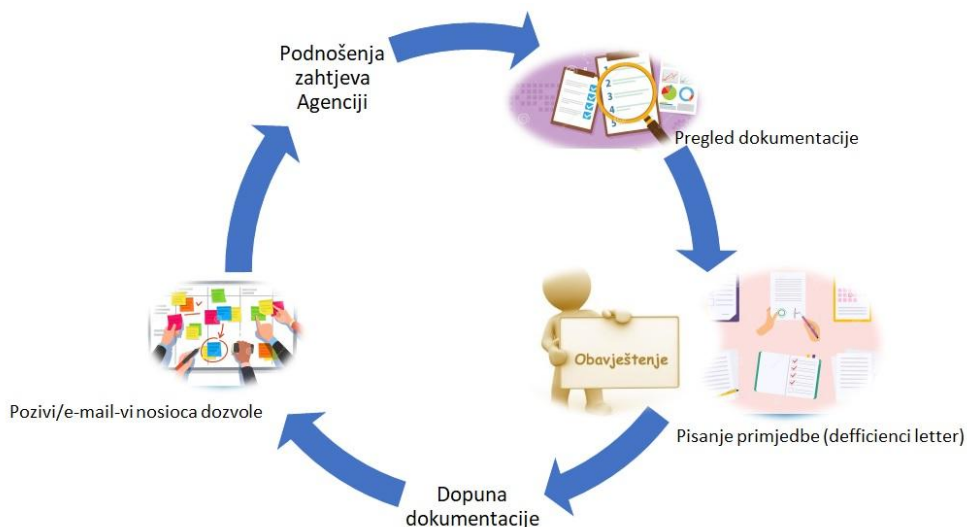
U cilju povećanja efikasnosti postupka odobravanja lijekova za tržište Bosne i Hercegovine (BiH) i posljedično obezbjeđivanja adekvatne dostupnosti kvalitetnih, sigurnih i efikasnih lijekova građanima BiH, Agencija objavljuje

Vodič za kvalitetniju pripremu Modula 1 i dokumentacije o lijeku

Vodič sadrži informacije koje predlagačima lijeka omogućavaju bolje razumjevanje nacionalnih zahtjeva za davanje/obnovu/izmjenu dozvole za stavljanje lijeka u promet i odnose se na dokumenta sadržana u Modulu 1.

Modul 1 i zahtjev za davanje dozvole za stavljanje lijeka u promet pripremljeni u skladu sa nacionalnim pravnim okvirom i evropskim standardima za kvalitet, efikasnost i bezbjednost omogućavaju efikasniju regulatornu ocjenu i validaciju zahtjeva (provjeru: kompletnosti, validnosti i usklađenosti zahtjeva i dokumenata iz Modula 1 sa dokumentacijom o lijeku) brži završetak postupka odobravanja lijeka, a time i dostupnost, od strane ove Agencije provjerenog i odobrenog, lijeka.

Nažalost, suočeni smo svakodnevno sa dokumentacijom koju uz zahtjev predajete i koja obiluje nedostacima ili nedostatnim dokumentima. Ovim vodičem vam pružamo uputstvo za njihovo prevazilaženje.

U nadi da ćemo zajedničkim naporom doći do uspješne realizacije zajedničkog nam cilja: zaštita javnog zdravlja stanovništva, srdačno,

ALMBIH

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

SADRŽAJ DOKUMENTA

1	MODUL 1.....	3
1.1	Zahtjevana dokumenta i komentari ALMBIH-a (Modul 1).....	3
1.2	Dokumenta u vezi sa bezbjednošću lijeka (Modul 1 i Modul 5)	11
1.3	Dodatna dokumenta ukoliko postupak teče u skladu sa odredbama i člana 32. i člana 33. Pravilnika (Modul 1)	12
1.4	Dodatna dokumenta za postupak obnove dozvole (Modul 1).....	13
1.5	Dodatni komentari ALMBIH-a.....	15
2	PRILOZI	16
2.1	Prilog 1 (<i>Template za Flow chart</i>)	16
2.2	Brajevo označavanje i Prilog 2 (Izjava o tačnosti podataka navedenih Brajevim pismom).....	17
2.3	Prilog 3 (Obrazloženje za odabrani tip zahtjeva)	18
2.4	Prilog 4 (Forma Izjave o identičnosti dokumentacije).....	19
2.5	Prilog 5 (Sadržaj dopune izvještaja stručnjaka za pretklinički i za klinički dio dokumentacije o lijeku).....	20
2.6	Prilog 6 (Tabelarni prikaz izmjena za lijekove koji su dozvolu dobili oslanjajući se na EU dozvolu dobijenu CP, MRP ili DP postupkom).....	24
2.7	Prilog 7 (Izjava odgovorne osobe uz zahtjev za obnovu dozvole).....	25
2.8	Prilog 8 (Izmjene koje nije neophodno prijaviti)	26
2.9	Prilog 9 (Informacije u vezi sa testom čitljivosti)	27
2.10	Prilog 10 (Instrukcije u vezi sa obaveznim navodima u sklopu SmPC-a i PIL-a s ciljem unapređenja bezbjedonosnog profila lijeka)	29
2.10.1	Informacije o prijavi sumnji u neželjena dejstav lijeka	29
2.10.2	▼ Lijekovi (hemijski i biološki) pod dodatnim praćenjem.....	30
2.10.3	▼ Lijekovi (BIOLOŠKI) pod dodatnim praćenjem.....	31
3	INSTRUKCIJE ZA PRIPREMU ZAHTJEVA ZA IZMJENU DOKUMENTACIJE O LIJEKU.....	32
3.1	Prijava izmjena.....	32
3.2	Grupisanje izmjena.....	33
3.3	Primjeri izmjena za koje nije dozvoljeno grupisanje	34

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1 MODUL 1

1.1 Zahtjevana dokumenta i komentari ALMBIH-a (Modul 1)

10. Prpratno pismo (<i>Cover Letter</i>)
Potrebno je navesti osnovne podatke o lijeku za koji se traži dozvola za stavljanje lijeka u promet (u daljem tekstu: dozvola za lijek). Ukoliko predlagač podnosi zahtjev u skladu sa <i>Fast Track</i> procedurom koja je definisana članovima 32. i 33. Pravilnika o postupku i načinu davanja dozvole za stavljanje lijeka („Službeni glasnik BiH“, br. 75/11) u daljem tekstu: Pravilnik, potrebno je isto naglasiti u sklopu Prpratnog pisma (<i>Cover Letter</i>)
111. Dokaz o upisu predlagača/zastupnika u sudski registar dokument ne smije biti stariji od 6 mjeseci
☞ Potrebno je dostaviti važeći izvod iz sudskog registra, ne stariji od 6 mjeseci na dan podnošenja zahtjeva.
12. Zahtjev za davanje dozvole za stavljanje lijeka u promet (u daljem tekstu: zahtjev za lijek)
Podaci navedeni u sklopu zahtjeva moraju da budu usklađeni sa podacima u dokumentaciji o lijeku (da proističu iz dokumentacije o lijeku)
☞ Tip zahtjeva mora da bude izabran u skladu sa priloženom dokumentacijom o lijeku i u skladu sa obrazloženjem (tačka 1.5.1 ili 1.5.2 <i>NeeS</i> -a);
☞ Potrebno je naznačiti države Evropske Unije (u daljem tekstu: EU) u kojima je lijek odobren i vrstu postupka kojim je lijek odobren (nacionalni postupak – NP, decentralizovan postupak – DP, postupak međusobnog priznavanja - MRP ili centralizovan postupak - CP);
☞ Potrebno je navesti podatke o proizvođaču lijeka i podatke o mjestima proizvodnje lijeka u skladu sa:
☞ priloženim važećim potvrdama o ispunjavanju dobre proizvođačke prakse (<i>GMP</i> sertifikatima) i proizvodnim dozvolama.
☞ priloženim <i>flow chart</i> -om,
☞ informacijom o proizvođaču lijeka i mjestima proizvodnje lijeka, koja se nalazi u modulu 3. Nepotrebno je navoditi proizvođače intermedijera.
☞ Informacije vezane za rok upotrebe lijeka i uslove čuvanja lijeka moraju biti u skladu sa podacima o stabilnosti, koji su navedeni u modulu 3.
☞ Podaci u vezi sa veličinom pakovanja lijeka i sastavom primarnog pakovanja lijeka moraju biti u skladu sa podacima navedenim u sekciji 6.5 prijedloga <i>SmPC</i> -a i u dijelu 3.2.p.7 modula 3.
☞ Podaci o nazivu i adresi pravnog lica/zastupnika moraju biti usaglašeni sa podacima navedenim u Izvodu iz sudskog registra i podacima navedenim na Rješenju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

Napomena: Prema članu 32. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik BiH“, br. 58/08) u daljem tekstu: Zakon, **podnosilac zahtjeva lijek** (budući nosilac dozvole za lijek) može biti pravno lice sa sjedištem u BiH koje je:

- ✎ proizvođač lijeka ili
- ✎ zastupnik proizvođača (ukoliko je sjedište proizvođača lijeka van BiH) kada je potrebno priložiti ugovor o zastupanju između navedenih pravnih lica;

Proizvođač lijeka je u skladu sa članom 2. stav 1. tačka rr) Zakona, pravno lice koje je:

- ✎ **ovlašteno** za proizvodnju predloženog lijeka, što dokazuje proizvodnom dozvolom za predloženi lijek i
- ✎ **odgovorno** za proizvodnju predloženog lijeka, što preuzima puštanjem lijeka u promet bez obzira da li je sve prethodne faze proizvodnje predmetni proizvođač sam realizovao ili je za njega to uradilo treće lice (ili tri lica), odnosno, pravna lica koja predstavljaju mjesta proizvodnje lijeka, a ne proizvođača lijeka.

Proizvođač lijeka je na osnovu člana 60. Zakona odgovoran za kvalitet, efikasnost, bezbjednost proizvedenog lijeka, a ugovorom o zastupanju zastupnik preuzima odgovornost za kvalitet, efikasnost i bezbjednost lijeka koji se stavlja na tržište BiH.

Ugovor o zastupanju mora biti registrovan kod Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

112. Važeće Rješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa kojim je ovjeren Ugovor o zastupanju između predlagača/zastupnika i proizvođača lijeka

- ✎ Rješenje mora biti važeće,
- ✎ Na rješenju treba da se nalazi aktuelna adresa zastupnika (predlagača),
- ✎ Ne rješenju treba da se nađe aktuelni naziv i adresa proizvođača lijeka.

113. Važeći ugovor o zastupanju

Ugovor o zastupanju se potpisuje između inostranog proizvođača lijeka BiH (*batch release site*) i pravnog lica sa sjedištem u BiH (zastupnik).

Ugovor o zastupanju prihvatljiv je i ukoliko je:

- ✎ potpisnik ugovora o zastupanju nosilac važeće proizvodne dozvole (*holder*) u sklopu koje se navodi *manufacturing site* koji je naveden i u sklopu predmetnog ugovora.
- ✎ potpisnik ugovora o zastupanju je kancelarija koncerna pri čemu je u sklopu Ugovora o zastupanju naveden proizvođač predloženog lijeka.

Ukoliko postoji više *batch release site*-ova za predloženi lijek, zastupnik treba potpisati ugovor o zastupanju sa svakim proizvođačem lijeka ponaosob, ali je prihvatljiv i ugovor o zastupanju potpisan sa jednim od proizvođača lijeka, pri čemu se u sklopu ugovora navode i ostali prijavljeni proizvođači lijeka (*batch release site*-ovi) i, posljedično, na rješenju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa kojim se ugovor o zastupanju ovjerava.

Napomena: tripartitni, odnosno višepartitni ugovor nije prihvatljiv, kao ni ugovor o zastupanju sklopljen sa veledrogerijama ili regionalnim zastupnikom.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

114. Polisa osiguranja za odgovornost proizvođača lijeka za moguću štetu nanесenu korisniku lijeka, koja važi na teritoriju BiH

Potrebno je dostaviti polisu osiguranja za odgovornost proizvođača lijeka za moguću štetu nanесenu korisniku lijeka koja važi za teritoriju BiH i koja je:

- ✍ u roku važenja,
- ✍ izdata od strane osiguravajuće kuće iz BiH,
- ✍ na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH,
- ✍ pokriva lijekove koji su predmet zastupanja (u slučaju da su na polisi navedeni lijekovi),
- ✍ sadrži informaciju da se odnosi na osiguranje odgovornosti proizvođača lijeka za moguću štetu nanесenu korisniku lijeka,
- ✍ naveden je proizvođač lijeka, koji je ugovorna strana u priloženom Ugovoru o zastupanju i koji se navodi na priloženom Rješenju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i na podnesenom zahtjevu.

1212. Kopiju sertifikata Evropske farmakopeje za aktivnu supstancu (CEP)

- ✍ Potrebno je dostaviti važeći CEP sa potpunim podacima u dijelu „*declaration of access*“ ili CEP 02 uz Izjavu CEP holdera da aktivnu supstancu ustupa predlagaču u svrhu dobijanja dozvole za stavljanje lijeka u promet, te da će ga redovno obavještavati o svim novinama u vezi sa predmetnom aktivnom supstancom.
- ✍ Važeći CEP treba da sadrži podatke o proizvođaču aktivne supstance i svim prijavljenim mjestima proizvodnje iste; navedeni podaci trebaju biti u skladu sa podacima o prijavljenim mjestima proizvodnje aktivne supstance u sklopu dokumentacije priložene uz predmetni zahtjev.
- ✍ U situaciji kada predlagač dostavi CEP na kome je odobreno više proizvođača aktivne supstance, a u sklopu *flow chart*-a i Modula 3 pojavljuje se samo jedan od njih, potrebno je dostaviti:
 - a) Izjavu *QP* proizvođača lijeka (*batch release site*-a) da se u proizvodnji gotovog lijeka koristi isključivo aktivna supstanca proizvođača navedenog na *Flow-chart*-u i u Modulu 3.
 - b) važeća dokumenta (proizvodna dozvola + GMP) samo za proizvođača aktivne supstance na koga se Izjava *QP* proizvođača lijeka odnosi.

U slučaju da CEP ne postoji, dostavlja se *Letter of Access*.

Na dokumentu *Letter of Access* se ne insistira u sljedećem slučaju:

- a) proizvođač aktivne supstance i gotovog lijeka su isti **i**
- b) dostavljena je izjava *QP* proizvođača lijeka, da se u priloženoj dokumentaciji o lijeku nalazi kompletna dokumentacija o aktivnoj supstanci u sklopu Modula 3.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1213. Sertifikat Evropske farmakopeje o bezbjednosti primjene supstanci s obzirom na prenos transmisionne spongiformne encefalopatije (TSE/BSE sertifikat Ph.Eur)

Potrebno je dostaviti TSE/BSE sertifikat Ph.Eur ili izjavu *QP* proizvođača lijeka da proizvod ne sadrži supstance životinjskog porijekla.

1214. Sertifikat farmaceutskog proizvoda (*Certificate of Pharmaceutical Products – CPP*)

- ✍ Na dostavljenom sertifikatu farmaceutskog proizvoda (*CPP*) moraju se naći podaci koji se odnose na predloženi lijek.
- ✍ *CPP* mora biti izdat od strane nadležnog tjela države u kojoj se nalazi mjesto proizvodnje lijeka.
- ✍ Ukoliko *CPP* izdaje Evropska agencija za lijekove (za lijekove odobrene centralizovanim postupkom) mora biti zadovoljeno sljedeće:
 - a) na sertifikatu stoji da se izdaje za BiH,
 - b) podaci o proizvođaču lijeka (*batch release site*) u skladu su sa podacima navedenim na *Flow chart*-u, zahtjevu i u modulu 3.

1221. Potvrda ne starija od tri godine o ispunjavanju uslova dobre proizvođačke prakse, za sva prijavljena mjesta proizvodnje lijeka

- ✍ Potvrda o ispunjavanju uslova dobre proizvođačke prakse (*GMP* sertifikat) ne smije biti starija od 3 godine (mora biti važeća);
- ✍ Potvrda o ispunjavanju uslova dobre proizvođačke prakse (*GMP* sertifikat) treba biti:
 - na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH ili na engleskom jeziku (prihvata se prevod ovlaštenog sudskog tumača);
 - dostavljena za proizvođača lijeka i sva mjesta proizvodnje lijeka prijavljena u sklopu zahtjeva za lijek, *flow chart*-a i Modula 3, uključujući i proizvođača aktivne supstance;
 - **da se odnosi na proizvodnu fazu** koja je za proizvođača lijeka ili mjesto proizvodnje lijeka prijavljena u sklopu zahtjeva za lijek, *flow chart*-a i modula 3;
 - da se odnosi na farmaceutski oblik predloženog lijeka (ili na srodan farmaceutski oblik);

**srodan farmaceutski oblik je oblik koji prema standardnim farmaceutskim terminima pripada istoj grupi oblika (npr. čvrsti farmaceutski oblici za oralnu upotrebu izuzimajući farmaceutske oblike sa modifikovanim oslobađanjem).*

- ✍ Potvrda o ispunjavanju uslova dobre proizvođačke prakse (*GMP* sertifikat) za proizvođača aktivne supstance treba da se odnosi na aktivnu supstancu koja ulazi u sastav predloženog lijeka.

Umjesto *GMP* sertifikata za proizvođača nesterilne aktivne supstance prihvata se izjava *QP* osobe proizvođača lijeka (izjava na *EMA-template*-u, ne starija od 3 godine) da proizvođač aktivne supstance radi u skladu sa principima dobre proizvođačke prakse.

Ukoliko je dostavljen *GMP* sertifikat isprint iz *EUDRA GMP* baze, potrebno je dostaviti izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet o vjerodostojnosti dostavljenog *GMP* sertifikata sa originalom.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1222. Proizvodne dozvole za proizvođača lijeka i sva prijavljena mjesta proizvodnje lijeka
<p>✍ Proizvodna dozvola ne smije biti starija od 5 godina (mora biti važeća);</p> <p>✍ Proizvodna dozvola treba biti:</p> <ul style="list-style-type: none">– na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH ili na engleskom jeziku (prihvata se prevod ovlaštenog sudskog tumača);– dostavljena za proizvođača lijeka i sva mjesta proizvodnje lijeka prijavljena u sklopu zahtjeva za lijek, <i>flow chart</i>-a i Modula 3, uključujući i proizvođača aktivne supstance.– da se odnosi na proizvodnu fazu koja je za proizvođača lijeka i za mjesto proizvodnje lijeka prijavljena u sklopu zahtjeva za lijek, <i>flow chart</i>-a i Modula 3;– da se odnosi na farmaceutski oblik predloženog lijeka (ili na srodan farmaceutski oblik); <p><i>*srodan farmaceutski oblik je oblik koji prema standardnim farmaceutskim terminima pripada istoj grupi oblika (npr. čvrsti farmaceutski oblici za oralnu upotrebu izuzimajući farmaceutske oblike sa modifikovanim oslobađanjem).</i></p> <p>Ukoliko je dostavljena proizvodna dozvola isprint iz relevantne baze (bez potpisa i pečata je), potrebno je dostaviti izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet o vjerodostojnosti dostavljene proizvodne dozvole sa originalom.</p>
1223. Šematski prikaz svih proizvođača uključenih u proizvodnju gotovog lijeka, počevši od aktivne supstance do gotovog lijeka, sa navođenjem koji dio proizvodnje obavljaju - <i>Flow chart</i>
<p>✍ Potrebno je dostaviti <i>flow chart</i> sa navedenim proizvođačem lijeka i svim mjestima proizvodnje lijeka, uključujući i proizvođača aktivne supstance.</p> <p>✍ Potrebno je da podaci navedeni u <i>flow chart</i>-u budu u saglasju sa podacima navedenim u modulu 3, u dijelovima 3.2.S.3.1 i 3.2.P.3.1 i podacima navedenim u zahtjevu.</p> <p>✍ <i>Flow chart</i> treba pripremiti prema <i>Template</i>-u (Prilog 1).</p>
1224. Izjava proizvođača lijeka da će obezbijediti da mu je dostavljena svaka informacija o bilo kojoj izmjeni u proizvodnji ili kvalitetu aktivne supstance
<p>✍ Prihvatljiva je izjava potpisana od strane <i>QP</i> osobe proizvođača lijeka.</p>

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

131 i 132. Prijedlog SmPC-a i PIL-a za BiH na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH, potpisan od strane osobe odgovorne za stavljanje lijeka u promet

- ✎ Potrebno je dostaviti prijedlog SmPC-a i PIL-a za BiH na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH, potpisan od strane osobe odgovorne za stavljanje lijeka u promet (potrebno je dostaviti i *Word* verzije dokumenata).
- ✎ Potrebno je u priloženom prijedlogu SmPC-a i PIL-a za BiH, navesti temperaturni raspon ili najvišu dozvoljenu temperaturu za čuvanje lijeka izraženo u stepenima °C, u skladu sa zahtjevima Pravilnika, Dodaci IV i V.
- ✎ U prijedlogu SmPC-a i PIL-a ne treba navoditi indikaciono područje ili doziranje za jačine i oblike koji nisu predmet zahtjeva za davanje/obnovu dozvole za stavljanje lijeka u promet.
- ✎ Kod zahtjeva za generički lijek, potrebno je da predloženi SmPC za BiH bude usaglašen sa posljednjim odobrenim predmetnim dokumentima referentnog lijeka.
- ✎ Kod zahtjeva sa bibliografskim podacima, potrebno je da predloženi SmPC i PIL budu usaglašeni sa podacima dostavljenim u modulima 4 i 5.

133 i 134. Prijedlog teksta spoljašnjeg i unutrašnjeg pakovanja lijeka ili *Mock-up* s podacima propisanim odredbama Pravilnika i Zakona

- ✎ Potrebno je navesti temperaturu čuvanja lijeka na spoljašnjem pakovanju (ukoliko je temperatura čuvanja lijeka ispod 25°C).
- ✎ Potrebno je dostaviti prijedlog spoljašnjeg pakovanja lijeka, koji je izrađen u skladu sa odredbama iz člana 8. Pravilnika o sadržaju i načinu označavanja vanjskog i unutrašnjeg pakovanja lijeka („Službeni glasnik BiH“, br. 40/10), odnosno, podatke o lijeku na spoljašnjem pakovanju lijeka potrebno je dati sljedećim redom: ime lijeka, jačina, farmaceutski oblik i INN.
- ✎ Farmaceutski oblik treba biti u skladu sa važećim standardnim farmaceutskim terminima, koji su dostupni su na internet prezentaciji ove agencije.
- ✎ U slučaju da lijek sadrži kombinaciju lijeka i medicinskog sredstva koje omogućava primjenu lijeka i sa njim čini cjelovit proizvod, potrebno je dostaviti CE oznaku za to medicinsko sredstvo.
- ✎ Ukoliko je predloženi lijek odobren za EU tržište CP procedurom (a zahtjev za lijek za BiH tržište je podnesen u skladu sa članovima 32. i 33. Pravilnika) tada predloženi sastav primarnog i sekundarnog pakovanja lijeka za BiH treba biti istovjetan pakovanju koje je odobreno za EU tržište i objavljeno na stranici EMA-e.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

135. Posljednji odobreni SmPC i PIL referentnog lijeka
<ul style="list-style-type: none">☞ Referentni lijek je odobren na osnovu potpune dokumentacije o lijeku u BiH, u EU ili u drugim državama koje poštuju iste standarde za kvalitet, efikasnost, bezbjednost (države EU/EEA zone).☞ Za izradu prijedloga SmPC-a generičkog lijeka koristi se posljednji odobreni tekst SmPC-a referentnog lijeka – istog koji je korišten za razvoj formulacije i pokazivanje biološke ekvivalentnosti generičkog lijeka.☞ U slučaju da referentni lijek korišten za pripremu prijedloga SmPC generičkog lijeka nije uzet sa istog tržišta sa kog je uzet za razvoj formulacije i pokazivanje biološke ekvivalentnosti generičkog lijeka, tada je porebno dostaviti izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet u BiH da su oba istog kvalitativnog i kvantitativnog sastava i da imaju istog MAH-a ili povezanog.
136. Prijedlog pakovanja sa <i>Braille</i>-ovim pismom
<ul style="list-style-type: none">☞ Potrebno je dostaviti prijedlog pakovanja sa nazivom lijeka na Brajevom pismu u skladu sa članom 16. Pravilnika i „Izjavu o tačnosti podataka navedenih Brajevim (<i>Braille</i>) pismom na pakovanju lijeka“, potpisanu od strane odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet (obrazac izjave - Prilog 2)
14. Podaci o ekspertima za procjenu sastavnih dijelova dokumentacije (biografski i bibliografski podaci, povezanost sa predlagačem i potpis eksperta), i to:
<ul style="list-style-type: none">141) Podaci o ekspertu za kvalitet142) Podaci o ekspertu za neklinički dio dokumentacije143) Podaci o ekspertu za klinički dio dokumentacije
<ul style="list-style-type: none">☞ Potrebno je za eksperte koji su uradili ocjenu kvaliteta, nekliničkog i kliničkog djela dokumentacije dostaviti biografske i bibliografske podatke Imenovani eksperti moraju biti oni koji su izradili/potpisali ekspertske izvještaje u modulu 2 (2.3, 2.4 i 2.5).

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

151. Informacije za zahtjev sa potpunom dokumentacijom (sa bibliografskim podacima ili sa pozivanjem na dokumentaciju referentnog lijeka)

152. Informacije vezane uz zahtjev za generički lijek, zahtjev za hibridni lijek, zahtjev za bioslični lijek.

- ✍ Potrebno je dostaviti valjano i adekvatno obrazloženje kojim se potkrepljuje odabrani tip zahtjeva (više u Prilogu 3).
- ✍ Kod zahtjeva sa lijek sa dobro poznatom primjenom (*well established use*) dokumentacijom o lijeku treba biti jasno argumentovana dugogodišnja primjena lijeka u predloženim indikacijama.
- ✍ Kod zahtjeva za generički lijek/hibridni lijek/sličan biološki lijek, moraju biti zadovoljeni sljedeći uslovi:
 - a) Referentni lijek koji je naveden na zahtjevu mora biti isti onaj s kojim je usaglašen SmPC generičkog/hibridnog/biosličnog lijeka;
 - b) Referentni lijek iz prethodne tačke mora biti istovjetan:
 - referentnom lijeku u Modulu 3 (3.2.P.2) u odnosu na koji je razvijen henerički/hibridni/biosličan lijek;
 - referentnom lijeku u Modulu 5 (5.3.1) odnosno u Modulu 2.5, s kojim je pokazana biološka ekvivalentnost generičkog/hibridnog/biosličnog lijeka.

153. Informacije o ekskluzivnosti podataka

Od 30.07.2021. u Bosni i Hercegovini se primjenjuje odredba iz člana 34. stav 1. tačka c) Zakona, koja se odnosi na data exclusivity (period ekskluzivnosti podataka)

175. Popis država u kojima je lijek odobren ili je odbijen ili je u postupku odobravanja potpisan od strane odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1.2 Dokumenta u vezi sa bezbjednošću lijeka (Modul 1 i Modul 5)

<i>Specifična dokumentacija u vezi sa bezbjednošću primjene lijeka</i>
181. Opis farmakovigilantnog sistema u BiH
<ul style="list-style-type: none">✎ Potrebno je dostaviti opis farmakovigilantnog sistema koji se odnosi na BiH i koji je potpisan od strane imenovane osobe odgovorne za farmakovigilansu.✎ Za proizvođača lijeka izvan BiH, predlagač je u obavezi da dostavi i opis globalnog farmakovigilantnog sistema koji je izradio proizvođač lijeka i opis lokalnog farmakovigilantnog sistema nosioca dozvole potpisan od strane imenovane osobe odgovorne za farmakovigilansu.
182. Plan upravljanja rizicima (RMP) ukoliko je primjenjivo
<ul style="list-style-type: none">✎ Plan upravljanja rizicima je potrebno dostaviti u skladu sa vodičem za Plan upravlja rizicima koji je objavila ova Agencija na svojoj internet prezentaciji.
Dio Modula 5, tačka 5.3.6. Periodični izvještaj o bezbjednosti lijeka (PSUR)
<ul style="list-style-type: none">✎ U postupku davanja dozvole potrebno je dostaviti posljednji dostupan PSUR koji obuhvata podatke sakupljene sa svih tržišta na kojima je prisutan predmetni lijek.✎ Ukoliko PSUR ne postoji, jer lijek nigdje ranije nije odobren ili iz nekog drugog razloga, predlagač je u obavezi da dostavi izjavu da ne posjeduje PSUR uz obrazloženje za nepostojanje (izjavu treba da potpiše PV osoba proizvođača lijeka i odgovorna osoba za stavljanje lijeka u promet u BiH).

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1.3 Dodatna dokumenta ukoliko postupak teče u skladu sa odredbama i člana 32. i člana 33. Pravilnika (Modul 1)

<i>Specifična dokumentacija ukoliko postupak teče na osnovu člana 32. i 33. Pravilnika</i>
172. Izvještaj o ocjeni (<i>Assessment Report</i>)
<p>☞ Potrebno je dostaviti Izvještaj o ocjeni lijeka (<i>Final Assessment report</i>) koji se odnosi na predmetni lijek uz anekse istog (ukoliko postoje).</p>
173. EU dozvola (<i>EU Decision</i>)
<p>☞ Potrebno je dostaviti EU dozvolu koja se odnosi na predmetni lijek uz anekse iste (ukoliko postoje).</p> <p>☞ Odgovorna osoba za stavljanje lijeka u promet u BiH obavezna je dostaviti popis svih izmjena koje su se desile u periodu od izdavanja EU dozvole do podnošenja zahtjeva za lijek u BiH. Uz popis izmjena potrebno je priložiti sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">– odobrenja za navedene izmjene,– dokumentaciju na osnovu koje su izmjene odobrene.
174. Izjava o identičnosti lijeka i Izjava da je Agenciji dostavljena dokumentacija identična dokumentaciji na osnovu koje je data pozitivna ocjena od EMA-e i dozvola u CP postupku, odnosno od nadležnog tijela referentne države u DCP ili MRP postupku
<p>☞ Potrebno je dostaviti Izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet da je lijek koji se plasira u BiH identičan i sa istim mjestom proizvodnje i mjestom puštanja lijeka u promet kao i lijek koji se plasira u EU.</p> <p>☞ Potrebno je dostaviti Izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet da je dostavljena dokumentacija identična dokumentaciji o lijeku koja je odobrena (pozitivno ocjenjena) od strane EMA-e u CP postupku, odnosno od strane nadležnog tijela referentne države u DCP ili MRP postupku. <i>Template</i> izjave je u prilogu (Prilog 4).</p> <p>☞ U slučaju da je prošlo više od 5 godina od izdavanja dozvole u EU koja je bila osnov za skraćeni postupak u BiH, tada dostaviti i <i>Addendum report</i> koji je priložen u EU prilikom obnove dozvole.</p> <p><i>Napomene:</i></p> <p>☞ U postupku davanja dozvole za lijek, koji se vodi na osnovu članova 32. i 33. Pravilnika i u kome se prelagač poziva na EU dozvolu i odobrenu EU dokumentaciju o lijeku, neophodno je da <i>batch release site</i> (ili više njih) naveden na <i>Flow Chart</i>-u i na zahtjevu bude u skladu sa podacima u Modulu 3 odobrenog EU dosija.</p> <p>☞ Ukoliko tokom životnog ciklusa lijeka dođe do odstupanje od identičnosti dokumentacije o lijeku (npr. uvođenje novog <i>batch release site</i> samo za BiH) neophodno je predmetno prijaviti Agenciji koja ovakvu promjenu odobrava nakon sopstvene pozitivne ocjene dokumentacije o lijeku.</p>

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

1.4 Dodatna dokumenta za postupak obnove dozvole (Modul 1)

DODACI ZA POSTUPAK OBNOVE DOZVOLE
123. Hronološki spisak odobrenih varijacija i vanrednih sigurnosnih mjera u BiH u periodu od dana davanja ili posljednje obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet do dana predaje zahtjeva ZA OBNOVU DOZVOLE
☞ Potrebno je dostaviti hronološki spisak odobrenih varijacija i vanrednih sigurnosnih mjera u BiH u periodu od dana davanja ili posljednje obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet do dana predaje zahtjeva za obnovu dozvole.
1231. Kopija odobrene ili prijavljene varijacije - ZA OBNOVU DOZVOLE
☞ Potrebno je dostaviti kopije odobrenih ili prijavljenih izmjena u periodu od dana davanja ili posljednje obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet do dana predaje zahtjeva za obnovu dozvole. <i>Napomena:</i> Kod lijekova koji su dozvolu za stavljanje u promet dobili po osnovu članu 32. i 33. Pravilnika, u postupku obnove dozvole predlagač treba dostaviti popis svih prijavljenih, odobrenih i neodobrenih izmjena u EU u periodu od izdavanja dozvole za BiH do podnošenja zahtjeva za obnovu dozvole u BIH u skladu sa tabelom (Prilog 6).
Dio Modula 2, tačka 2.4 Izvještaj stručnjaka o pretkliničkoj dokumentaciji (<i>Non-clinical Overview</i>) ili izvještaj uz sve dopune ekspertske izvještaja (<i>Addendum report</i>)
☞ Izvještaj (ili <i>Addendum report</i>) priložen u djelu 2.4 mora biti datiran i treba da obuhvata vremenski period od izdavanja dozvole koja je predmet obnove do datuma koji nije stariji od 60 dana do dana predaje zahtjeva za obnovu u BiH. Mora biti potpisan od imenovanog eksperta (vidi prilog 5)
Dio Modula 2, tačka 2.5. Izvještaj stručnjaka o kliničkoj dokumentaciji (<i>Clinical Overview</i>) ili izvještaj uz sve dopune ekspertske izvještaja (<i>Addendum report</i>)
☞ Izvještaj (ili <i>Addendum report</i>) priložen u djelu 2.5 mora biti datiran i treba da obuhvata vremenski period od izdavanja dozvole koja je predmet obnove do datuma koji nije stariji od 60 dana do dana predaje zahtjeva za obnovu u BiH. Mora biti potpisan od imenovanog eksperta (vidi prilog 5)
Potrebno je dostaviti Izjavu odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet da su tokom perioda važenja dozvole poštovane odredbe iz člana 44. Zakona i odredbe Pravilnika (prilog 7) Izjava treba da se odnosi na svu dokumentaciju o lijeku. Ukoliko se prilikom ocjene zahtjeva konstatuje da izjave ne odgovaraju stvarnom stanju, razmotriće se odbacivanje zahtjeva za obnovu dozvole zbog nepoštivanja člana 44. Zakona (posebnosti su date u sklopu priloga 7)

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

Član 41. stav. 4. Zakona - Podaci o periodičnom izvještaju o bezbjednosti lijeka i Član 67. Pravilnika

Uz zahtjev za obnovu dozvole za lijek treba dostaviti dio 5.3.6. modula 5, odnosno, Izvještaj o iskustvima nakon stavljanja lijeka u promet za petogodišnji period važenja dozvole:

- 1) **Periodični izvještaj o bezbjednosti lijeka - PSUR (zbirni)** za period od davanja dozvole za lijek do podnošenja zahtjeva za obnovu dozvole (datum zaključenja ne stariji od 60 dana u odnosu na dan podnošenja zahtjeva za obnovu dozvole)
- 2) **Periodični izvještaj o bezbjednosti lijeka - PSUR (zbirni)** uz koji se prilaže i *line listing* za period (ne duži od nekoliko mjeseci) koji nije pokriven dostavljenim PSUR-om;
- 3) **Periodični izvještaj o bezbjednosti lijeka - PSUR (zbirni)** za period od 3 godine uz koji se prilaže i **dodatni PSUR** (jedan ili više) za period ne duži od 12 mjeseci (datum zaključenja ne stariji od 60 dana u odnosu na dan podnošenja zahtjeva za obnovu dozvole)
- 4) **Periodični izvještaj o bezbjednosti lijeka - PSUR** za dio perioda važenja dozvole uz obavjest o prihvatanju izmjene podnošenja PSUR-a;
- 5) **Periodični izvještaj o odnosu korist-rizik - PBREER** za period važenja dozvole koja je predmet zahtjeva za obnovu - sam ili u kombinaciji sa dijelom klasičnog PSUR-a.

Bitno je da su podaci dostavljeni u dijelu 5.3.6 povezani/usklađeni sa podacima koji se nalaze u dijelu 2.5 Modula 2, odnosno, da postoji klinički osvrt na dokumentaciju koja se tiče bezbjednosti lijeka za period važenja dozvole koja se obnavlja i da odnos korist/rizik ostaje pozitivan.

Za sada se Agenciji predaju predmetna dokumenta bez obzira da li se radi o generičkom ili o referentnom lijeku.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

1.5 Dodatni komentari ALMBIH-a

Ne ubacivati nepotrebna dokumenta. Često budu dostavljeni sertifikati, proizvodne dozvole intermedijera, ekscipijenasa...i to su neminovana dokumenta što dodatno otežava i prolongira ocjenu.

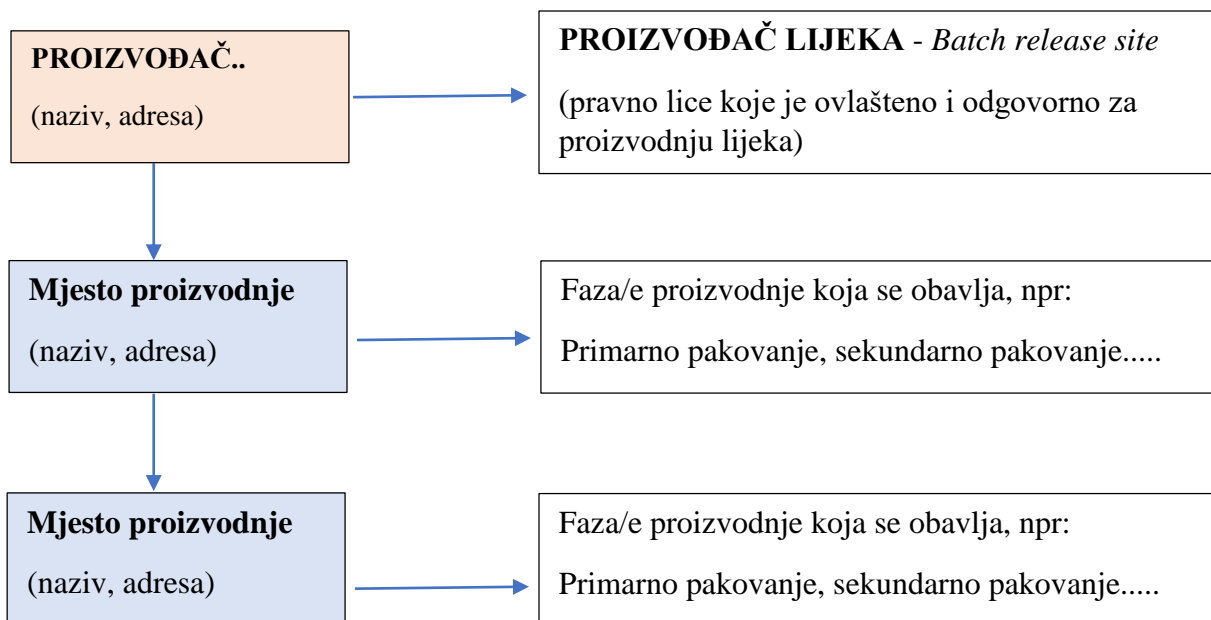
Uz štampanu verziju Zahtjeva (potpisani u pečatiranu) dostavljati i prijedloge PIL-a i SmPC-a potpisane od strane odgovorne osobe za registraciju lijekova.

Napomena: izmjene je potrebno blagovremeno prijavljivati i nije prihvatljivo, i propisima koji su na snazi utemeljeno, zahtjeve za izmjene podnositi neposredno prije podnošenja zahtjevu za obnovu.

2 PRILOZI

2.1 Prilog 1 (Template za Flow chart)

Adrese proizvođača i prijavljenih mjesta proizvodnje trebaju biti navedene kao i na odgovarajućim GMP sertifikatima i proizvodnim dozvolama.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.2 Brajevo označavanje i Prilog 2 (Izjava o tačnosti podataka navedenih Brajevim pismom)

Brajevo označavanje

Brajevo označavanje potrebno je uraditi u skladu sa članom 16. i članom 17. Pravilnika. Za detaljnija pojašnjenja treba se koristiti smjernicom "Guidance concerning the Braille requirements for labelling and the package leaflet".

IZJAVA O TAČNOSTI PODATAKA NAVEDENIH BRAJEVIM (BRAILLE) PISMOM NA PAKOVANJU LIJEKA

Naziv lijeka:

Doza:

Farmaceutski oblik:

Aktivna supstanca:

Broj i datum Rješenja¹:

Vrsta i veličina pakovanja²:

1. Prijedlog podataka koji će se navesti Brajevim pismom na pakovanju:

2. Ispis podataka iz tačke 1. na Brajevom pismu:

3. Za ispis na Brajevom pismu je korišten „Marburg medium“ font:

DA

NE ako nije, navesti koji font, u nastavku pod obrazloženje

Obrazloženje podnosioca zahtjeva/nosioca dozvole za stavljanje lijeka u promet, ako podaci na Brajevom pismu nisu u skladu sa smjernicom Evropske komisije „Guidance concerning the Braille requirements for labelling and the package leaflet“:

4. Ispis na Brajevom pismu iz tačke 2. ove Izjave će biti ispravno otisnuti Brajevim pismom na pakovanju lijeka:

(navesti naziv i adresu podnosioca zahtjeva/nosioca dozvole za stavljanje lijeka u promet)
potvrđuje da će podaci iz tačke 2. biti ispravno otisnuti Brajevim pismom na pakovanju lijeka

Odgovorna osoba za stavljanje lijeka u promet

(navesti ime, prezime i potpis, ovjeriti

pečatom podnosioca zahtjeva/nosioca dozvole za stavljanje lijeka u promet)

¹ Rješenje o dozvoli za stavljanje lijeka u promet u BiH važeće u trenutku predaje zahtjeva za obnovu dozvole

² Navesti sve vrste i/ili veličine pakovanja koje će biti označene sa nazivom lijeka na Brajevom pismu predloženim pod tačkom 1. ove Potvrde

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.3 Prilog 3 (Obrazloženje za odabrani tip zahtjeva)

U dijelu 1.5 Modula 1, podnositelj zahtjeva je u obavezi da pruži informacije/obrazloženje za izabrani tip zahtjeva iz člana 34. Zakona, odnosno, člana 23, 25, 26 ili 27. Pravilnika, odnosno:

1.5.1 Informacije za bibliografski tip aplikacije,

1.5.2 Informacije za generički, hibridni ili sličan biološki lijek (biosimilar).

Obrazloženje treba da proističe iz podataka u dokumentaciji o lijeku, koji su prikazani u dijelovima 2.4 i 2.5 Modula 2, kao i u pretkliničkoj i kliničkoj dokumentaciji o lijeku koja je sadržana u Modulima 4 i 5 (dio III i dio IV u STD – formatu).

Ujedno, dijelovi 2.4 i 2.5 Modula 2 treba da se temelje na dokumentaciji u Modulima 4 i 5 - iz njih treba da je vidljivo da pretklinička i klinička dokumentacija na koju se odnose, predstavlja valjan osnov za odabrani tip zahtjeva.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.4 Prilog 4 (Forma Izjave o identičnosti dokumentacije)

IZJAVA

**dokumentacija o lijeku koja je priložena uz zahtjev za davanje dozvole za stavljanje lijeka
u promet identična je dokumentaciji o lijeku koja je**

odobrena od strane Evropske agencije za lijekove u postupku broj _____ i na osnovu koje
je Evropska komisija dala dozvolu za stavljanje u promet lijeka broj _____ dana _____

ili

odobrena u MRP (ili DP) od strane nadležnog tijela _____ referentne
države _____ i na osnovu koje je data dozvola za stavljanje u promet lijeka
_____, broj _____.

Odgovorna osoba za stavljanje lijeka u promet u BiH

2.5 Prilog 5 (Sadržaj dopune izvještaja stručnjaka za pretklinički i za klinički dio dokumentacije o lijeku)

Dopuna izvještaja stručnjaka za pretklinički dio dokumentacije (*Addendum to non-clinical overview*)

☞ Ukoliko postoje nova saznanja, novi pretklinički podaci, potrebno je da se dostavi kritički osvrt stručnjaka na iste. Diskusija mora biti zasnovana na ponovnoj ocjeni odnosa korist-rizik, odnosno mora biti urađena ponovna ocjena bezbjednosti lijeka uvažavajući nove podatke koji su dobijeni u periodu važenja dozvole, koja je predmet obnove, kao i sve javno dostupne podatke.

Dopuna izvještaja stručnjaka za pretklinički dio dokumentacije (*Addendum to non-clinical overview*) mora biti potpisana od strane stručnjaka imenovanog u dokumentu koji je priložen u Modulu 1 (Module 1.4.2) uz dostavljen CV istog.

Stručnjak mora dodatno dati izjavu da su Agenciji predočeni i dostavljeni svi raspoloživi dodatni podaci (npr. rezultati novih pretkliničkih studija) značajni za ocjenu odnosa korist-rizik.

☞ Ukoliko **nije bilo novih pretkliničkih podataka u periodu važenja dozvole** to mora biti naglašeno u dopuni izvještaja stručnjaka za klinički dio dokumentacije (u sklopu *Addendum to the Clinical Overview*).

Dopuna izvještaja stručnjaka za klinički dio dokumentacije (*Addendum to clinical overview*)

☞ Dopuna izvještaja stručnjaka za klinički dio dokumentacije (u daljem tekstu: dopuna izvještaja) mora da sadrži kritičku diskusiju i ocjenu trenutno važećeg odnosa korist-rizik za posmatrani lijek, uvažavajući:

- a) konsolidovane podatke koji se odnose na efikasnost i bezbjednost primjene lijeka, a koji su prikupljeni u periodu važenja dozvole koja je predmet obnove,
- b) podatke iz podnesenog PSUR-a,
- c) podatke u izvještajima o neželjenim reakcijama lijeka,
- d) dodatne farmakovigilantne aktivnosti,
- e) efektivnost mjera za minimizaciju rizika koje su sadržane u RMP ukoliko je primjenjivo.

Zasebno moraju biti ocjenjeni novi signali i potencijalni ili potvrđeni rizici koji nisu bili predmet prethodne ocjene (npr. nisu bili obrađeni u ranijem PSUR-u).

U dopuni izvještaja potrebno je pobrojati sve nove relevantne informacije koje su javno dostupne (npr. sve nove literaturne reference, sva nova klinička ispitivanja i klinička iskustva, nove oblike liječenja sa lijekom ukoliko postoje), koje mogu uticati na ishod ocjene odnosa korist-rizik koja je data prilikom davanja inicijalne dozvole i/ili dozvole koja je predmet obnove.

Diskusija stručnjaka trebala bi jasno da odražava i obujmi podatke iz prethodnih PSUR-eva i nove podatke dostupne u sklopu *data lock point* (DLP) i posljednjeg PSUR-a koji ne bi trebao da bude stariji od 60 dana do dana podnošenja zahtjeva za obnovu.

VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU (Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

Izneseni podaci i informacije moraju uključivati i pozitivne i negativne rezultate kliničkih ispitivanja i drugih studija u svim indikacijama i na svim populacijama, bez obzira da li su indikacije i populacije dio dozvole (SmPC-a i PIL-a), kao i podatke o upotrebi lijeka van odobrenih uslova primjene izrečenih u dokumentima SmPC i PIL.

Dopuna izvještaja mora biti potpisana od strane kliničkog stručnjaka imenovanog u dokumentu koji je priložen u Modulu 1 (Modul 1.4.3) uz dostavljen CV istog. Klinički ekspert mora imati odgovarajuću kompetentnost, tehničku i profesionalnu kvalifikaciju i može biti, ali ne mora, osoba koja je odgovorna za farmakovigilansu.

- ☞ Klinički ekspert mora na kraju dopunskog izvještaja iznijeti jasan i nedvosmislen zaključak da je bezbjedonosni profil lijeka zadovoljavajući kao i odnos između koristi i rizika, te da lijek može dobiti dozvolu na period bez ograničenja.
- ☞ Klinički ekspert mora navesti bilo koju aktivnost ili inicijativu koju preporučuje, a sa ciljem što boljeg odnosa korist-rizik.
- ☞ Klinički ekspert mora da izjavi da je ažurirana ocjena odnosa korist-rizik na adekvatan način ustanovljena i da je proistekla iz sveobuhvatnih konsolidovanih informacija o lijeku. Izjava treba da potvrdi da su informacije o lijeku ažurirane sa trenutno važećim naučnim saznanjima, uključujući zaključke, procjene i preporuke koje su objavljene na internet prezentaciji evropskog portala o lijekovima.

Dopuna izvještaja mora da sadrži informacije o svim farmakovigilantnim inspeksijskim pregledima koji su se desili tokom perioda važenja dozvole koja je predmet obnove, kao i analizu uticaja inspeksijskog nalaza na odnos korist-rizik.

- ☞ Ukoliko **nije bilo novih kliničkih podataka u periodu važenja dozvole** klinički stručnjak dostavlja izjavu o navedenom (*The Clinical Expert Statement*) u sklopu koje treba potvrditi sljedeće:
 - a) da nije bilo novih kliničkih podataka, odnosno, koji bi uticali na promjenu postojeće ocjene odnosa korist-rizik ili koji bi iziskivali novu ocjenu odnosa korist-rizik, nisu dostupni;
 - b) da dozvola za stavljanje lijeka u promet može da se obnovi bez postojanja bezbjedonskih upozorenja i da nema aktivnosti niti informacija koje bi se preporučivale, specificirale ili usaglašavale u cilju što bezbjednije i efikasnije terapijske primjene predmetnog lijeka.
 - c) da će Agencija biti upoznata i informisana sa svakom informacijom od značaja za ocjenu odnosa korist-rizik za predmetni lijek.
 - d) da su predložene informacije o lijeku ažurirane u skladu sa najnovijim (usvojenim i važećim) naučnim saznanjima uključujući zaključke ocjena i preporuke agencija za lijekove, a koje su javno dostupne na internet prezentacijama istih.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

Bliži opis pobrojanih informacija koje Dopuna izvještaja mora sadržavati, dat je u nastavku:

- ☞ *History of pharmacovigilance system inspections (date, inspecting authority, site inspected, type of inspection and if the inspection is product specific, the list of products concerned) and an analysis of the impact of the findings overall on the benefit-risk balance of the medicinal product.*
- ☞ *Worldwide marketing authorisation status: overview of number of countries where the product has been authorised and marketed worldwide.*
- ☞ *Actions taken for safety reasons during the period covered since the initial marketing authorisation or since the last renewal until to the data lock point (DLP) of the renewal: description of all significant actions related to safety that had a potential influence on the benefit-risk balance of the authorised medicinal product (e.g. suspension, withdrawal, temporary halt or premature ending of clinical trial for safety reasons, issue requiring communication to healthcare professionals...). Among these, actions taken from the DLP of the last PSUR up to the DLP of the renewal should be clearly highlighted.*
- ☞ *The new changes made from the DLP of the last PSUR up to the DLP of the renewal should be clearly highlighted.*
- ☞ *Estimated exposure and used patterns: data on cumulative exposure of subjects in clinical trials as well as of patients from worldwide post-marketing exposure per EU and non EU regions. If the marketing authorisation holder becomes aware of a pattern of use of the medicinal product considered relevant for the interpretation of the safety data, a brief description should be provided; such patterns may include in particular off-label use.*
- ☞ *Data in summary tabulations: Summary tabulations of serious adverse events from clinical trials as well as summary tabulations of adverse reactions from post-marketing data sources reported during the period covered since the initial marketing authorisation or since the DLP of the last renewal up to the DLP of the renewal.*
- ☞ *Summaries of significant safety and efficacy findings from clinical trials and non-interventional studies during the period covered by the renewal. It should also address whether milestones from post-authorisation safety studies, post-authorisation efficacy studies, studies included in the pharmacovigilance plan of the RMP and studies conducted as condition or specific obligations of the marketing authorisation have been reached in accordance with agreed timeframes. New data since the DLP of the last PSUR up to the DLP of the renewal should be clearly highlighted.*
- ☞ *Overview of signals: High level overview of signals for which evaluation was completed during the period covered by the renewal and any action taken or planned; and high level overview of ongoing signals (i.e. that are undergoing evaluation at the DLP of the renewal application) should be provided. The information should be provided in a table.*
- ☞ *Signal and risk evaluation: the MAH should summarise signals for which evaluation was completed during the reporting period of the renewal. For signals that became important identified or potential risks or are related to a known risk, a characterisation of the risk should*

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

be provided. Evaluation of signals completed from the DLP of the last PSUR to the DLP of the renewal should be clearly highlighted. The MAH should discuss whether any changes are considered necessary in the existing safety concerns and whether any additional risk minimisation activities for the product are warranted, considering the data collected during the period covered by the renewal.

- ☞ Relevant information on patterns of medication errors and potential medication errors (even when not associated with adverse outcomes) during the period covered by the renewal. Such information may be relevant to the interpretation of safety data or the overall benefit-risk balance evaluation.*
- ☞ Literature: review of important literature references published during the period covered since the initial marketing authorisation or since the DLP of the last renewal that had a potential impact on the benefit-risk balance of the medicinal product.*
- ☞ Benefit evaluation: the MAH should summarise important efficacy and effectiveness information (including information on lack of efficacy) for the period covered since the initial marketing authorisation or since the DLP of the last renewal until the DLP of the renewal.*
- ☞ Benefit-risk balance: a discussion on the benefit-risk balance for the approved indication should be presented, based on the above information.*
- ☞ Late-breaking information: The MAH should summarise the potentially important safety, efficacy and effectiveness findings that arise after the DLP of the renewal but during the period of preparation of the addendum to the clinical overview.*

The Clinical Expert Statement should:

- ☞ Confirm that no new clinical data are available which change or result in a new benefit-risk balance evaluation.*
- ☞ Confirm that the product can be safely renewed at the end of a 5-year period for an unlimited period, or any action recommended or initiated should be specified and justified.*
- ☞ Confirm that the authorities have been kept informed of any additional data significant for the assessment of the benefit-risk balance of the product concerned.*
- ☞ Confirm that the product information is up to date with the current scientific knowledge including the conclusions of the assessments and the recommendations made publicly available on the European medicines web-portal.*

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.6 Prilog 6 (Tabelarni prikaz izmjena za lijekove koji su dozvolu dobili oslanjajući se na EU dozvolu dobijenu CP, MRP ili DP postupkom)

Tabelarni prikaz varijacija koje su se desile u petogodišnjem periodu, za lijekove koji su dozvolu dobili oslanjajući se na EU dozvolu dobijenu CP, MRP ili DP postupkom

Varijacija	Status u EU	Status u BiH

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.7 Prilog 7 (Izjava odgovorne osobe uz zahtjev za obnovu dozvole)

**IZJAVA ODGOVORNE OSOBE ZA STAVLJANJE LIJEKA U PROMET
DA SU TOKOM PERIODA VAŽENJA DOZVOLE POŠTOVANE ODREDBE IZ
ČLANA 44. ZAKONA I ODREDBE PRAVILNIKA**

(navesti naziv i adresu sjedišta nosioca dozvole za stavljanje lijeka u promet) kao nosilac dozvole za stavljanje lijeka u promet *(navesti naziv lijeka, jačinu i farmaceutski oblik, naziv aktivne supstance)* u promet, datog rješenjem Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH broj: od *(navesti podatke o zadnjem datom Rješenju za davanje ili obnovu dozvole)*, izjavljujem da je su periodu važenja dozvole koja je predmet obnove, praćeni:

- a) naučno-tehnološki napredak u vezi sa lijekom,
- b) nova saznanja o ocjeni kvaliteta, bezbjednosti i efikasnosti,
- c) izmjene u dokumentaciji o lijeku na osnovu koje je data dozvola za stavljanje u promet,
- d) nova saznanja o lijeku,

da su potrebne izmjene **blagovremeno** prijavljivane Agenciji, te da dokumentacija priložena uz zahtjev za obnovu dozvole sa kompletiranom dokumentacijom **ne sadrži druge podatke u odnosu na ranije prihvaćene, odobrene, prijavljene**, odnosno, da su ispoštovane sve odredbe iz člana 44 Zakona.

Odgovorna osoba za stavljanje lijeka u promet:

Potpis i pečat

2.8 Prilog 8 (Izmjene koje nije neophodno prijaviti)

Izmjene u dokumentacija o lijeku koje nije potrebno **prethodno prijaviti** kao izmjenu, a koja se dostavlja uz zahtjev za obnovu dozvole za stavljanje lijeka u promet:

- ✍ Izmjene u tekstu sažetka karakteristika lijeka i/ili uputstva za pacijenta bez sadržajnih izmjena, npr. prikladnija jezička i stručna terminologija;
- ✍ Usklađivanje terminologije sa važećim farmakopejama i EDQM – standardnim terminima;
- ✍ Prevođenje uputstva za pacijenta u oblik razumljiv korisniku (eng. *patient friendly*) na osnovu rezultata procjene razumljivosti uputstva za pacijenta;
- ✍ Navođenje naziva lijeka Brajevim pismom na pakovanju lijeka.

Navedene izmjene/dopune podataka treba pobrojati u prpratnom pismu koji ide uz zahtjev za obnovu dozvole sa kompletiranom dokumentacijom (kratko opisati o kojim izmjenama je riječ i navesti dijelove dokumentacije o lijeku koji se mijenjaju/dopunjavaju, te koje su razlike u odnosu na zadnje odobrene podatke).

2.9 Prilog 9 (Informacije u vezi sa testom čitljivosti)

Rezultati procjene razumljivosti (čitljivosti) uputstva za pacijenta provedene u saradnji sa ciljnim grupama bolesnika - Test razumljivosti/čitljivosti (eng. *patient friendly*)

Uputstvo za pacijenta mora biti napisano na jasan i razumljiv način kako bi korisnik lijeka mogao jednostavno pronaći i lako razumjeti informacije koje su mu potrebne za pravilnu i bezbjednu primjenu lijeka.

Neophodno je ispitati razumljivost/čitljivost teksta uputstva za pacijenta kod ciljnih grupa korisnika u skladu sa članom 59 (3) Direktive 2001/83/EZ i smjernicama:

- ☞ ["Guideline on the readability of the labelling and package leaflet of medicinal product for human use", Revision 1, 12 January 2009](#)
- ☞ ["Guidance concerning consultation with target patient groups for the package leaflet", May 2006](#)

U određenim slučajevima, nosilac dozvole za stavljanje lijeka u promet se može pozvati na „slično“ uputstvo za pacijenta na kome je provedeno ispitivanje razumljivosti/čitljivosti i, u tom slučaju, priložiti vezni izvještaj (eng. *bridging report*). Sadržaj uputstva sa kojim se radi poveznica ne smije se značajno razlikovati po sadržaju, izgledu i načinu pisanja. Moguće se pozvati i na više uputstava za pacijenta sa sprovedenim ispitivanjem testa razumljivosti/čitljivosti (npr. pozivanje na sadržaj jednog uputstva i izgled drugog). Uz vezni izvještaj je moguće dostaviti i izvještaj o fokus-ispitivanju razumljivosti uputstva za pacijenta koje se može sprovesti u slučaju manjih razlika u sadržaju uputstva za pacijenta. Način povezivanja na drugo uputstvo detaljnije je opisano u preporuci:

- ☞ ["Consultation with Target Patient Groups - Meeting the requirements of Article 59\(3\) without the need for a full test - Recommendations for bridging", CMDh, Revision 2, December 2016](#)

Podatke o ispitivanju razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta podnosilac zahtjeva/nosilac dozvole treba da dostavi u okviru postupka:

- ☞ davanja/obnove dozvole za stavljanje lijeka u promet ili
- ☞ izmjene dokumentacije o lijeku (tip izmjene IB C.I.z).

Dokumentacija koju je neophodno priložiti je:

- ☞ Prijedlog uputstva za pacijenta – čista verzija i verzija sa obilježenim izmjenama (format *track changes*),
- ☞ Rezultati procjene razumljivosti uputstva za pacijenta provedene u saradnji sa ciljnim grupama bolesnika - Test razumljivosti/čitljivosti (eng. *patient friendly*) i/ili fokus-ispitivanja i/ili svi vezni izvještaji (eng. *bridging report*),
- ☞ Dodatna dokumentacija (po potrebi).

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

U slučaju pozivanja na Test razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta referentnog lijeka ili istog lijeka odobrenog u državi članici EU, neophodno je uz gore navedenu dokumentaciju priložiti:

- ✍ Pisani pristanak o pravu korištenja rezultata ispitivanja razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta za drugog podnosioca zahtjeva ("*letter of access*") na temelju kojeg podnosilac zahtjeva/nosilac dozvole koji je proveo ispitivanje razumljivosti/čitljivosti dozvoljava upotrebu svojih podataka u svrhu izrade uputstva za pacijenta drugog podnosioca zahtjeva/nosioca dozvole (ako je primjenjivo),
- ✍ Dokaz o pozitivnom ishodu Testa razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta za predmetni lijek sprovedenog od nadležnog tijela u EU (ako je primjenjivo),
- ✍ Dokaz o pozitivnom ishodu Testa razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta za referentni lijek (npr. kopija javno dostupnog izvještaja o dokumentaciji o lijeku) (ako je primjenjivo).

Napomena: Pozivanje na Test razumljivosti/čitljivosti uputstva za pacijenta referentnog lijeka je moguće samo ako postoje javno dostupni podaci o sprovedenom testu (npr. *Public Assessment Report* – PAR ili *European Public Assessment Report* – EPAR).

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.10 Prilog 10 (Instrukcije u vezi sa obaveznim navodima u sklopu SmPC-a i PIL-a s ciljem unapređenja bezbjedonosnog profila lijeka)

SmPC i PIL se izrađuju u skladu zahtjevima Pravilnika o postupku i načinu davanja dozvole za stavljanje lijeka u promet, Dodaci IV, V (“Službeni glasnik BiH” broj 75/11).

2.10.1 Informacije o prijavi sumnji u neželjena dejstava lijeka

Dodatno, ALMBiH u cilju povećanja svijesti o važnosti prijavljivanja neželjenih dejstava lijeka, nalaže sljedeće:

☞ Kod svih lijekova **pod tačkom 4.8 SmPC-a** treba navesti sledeći tekst:

Prijavljivanje sumnje na neželjena dejstva lijeka

Prijavljivanje sumnje na neželjena dejstva lijekova, a nakon stavljanja lijeka u promet, je od velike važnosti za formiranje kompletnije slike o bezbjedonosnom profilu lijeka, odnosno za formiranje što bolje ocjene odnosa koristi/rizik pri terapijskoj primjeni lijeka. Proces prijave sumnji na neželjena dejstva lijeka doprinosi kontinuiranom praćenju odnosa koristi/rizik i adekvatnoj ocjeni bezbjedonosnog profila lijeka. Od zdravstvenih stručnjaka se traži da prijave svaku sumnju na neželjeno dejstvo lijeka direktno ALMBiH.

Prijava se može dostaviti putem odgovarajućeg obrasca za prijavljivanje sumnji na neželjena dejstva lijeka, koji se mogu naći na internet adresi Agencije za lijekove: www.almbih.gov.ba
Popunjen obrazac se može dostaviti ALMBiH putem pošte, na adresu Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Veljka Mladenovica bb, Banja Luka, ili elektronske pošte (na e-mail adresu: ndl@almbih.gov.ba).

☞ Kod svih lijekova **pod tačkom 4. PIL-a** treba navesti sljedeći tekst (na kraju):

Prijavljivanje sumnje na neželjena dejstva lijeka

U slučaju bilo kakvih neželjenih reakcija nakon primjene lijeka, potrebno je obavjestiti Vašeg ljekara ili farmaceuta. Ovo podrazumijeva sve moguće neželjene reakcije koje nisu navedene u ovom uputstvu o lijeku, kao i one koje jesu.

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

2.10.2 ▼ Lijekovi (hemijski i biološki) pod dodatnim praćenjem

Dodatno, ALMBiH u cilju unaprijeđenja bezbjedonosnog profila lijekova koji su pod dodatnim praćenjem/nadzorom (▼) bez obzira da li se radi o hemijskim ili biološkim lijekovima, **nalaže sljedeće:**

☞ **Na početku SmPC-a** neophodno je navesti tekst:

Ovaj lijek je predmet dodatnog praćenja/nadzora.

Ovo će omogućiti da se nove bezbjedonosne informacije o lijeku pribave u što kraćem vremenu. Od zdravstvenih stručnjaka se traži da prijave svaku sumnju na neželjeno dejstvo predmetnog lijeka. Pogledajte dio 4.8 u kome je naznačen način prijavljivanja neželjenih dejstava.

☞ **Na početku PIL-a**, poslije naziva gotovog lijeka, a prije upozorenja da se pažljivo pročita uputstvo, neophodno je navesti tekst:

Ovaj lijek je predmet dodatnog praćenja/nadzora.

Ovo će omogućiti da se nove bezbjedonosne informacije o lijeku pribave u što kraćem vremenu. Mozete pomoći prijavljivanjem bilo koje neželjene reakcije koju ste možda iskusili, svom ljekaru, ili farmaceutu.

Napomena: Dodatno praćenje lijeka (▼) ne znači da je lijek manje bezbjedan.

To je poziv upućen zdravstvenim profesionalcima da za predmetne lijekove prijavljuju revnosnije sumnje na neželjena dejstva, kako bi u što kraćem vremenu moglo da se dobije što više informacija o bezbjedonosnom profilu istih.

Navođenje posebne oznake (▼) **nije obavezujuće** za:

- ☞ Biološke lijekove i slične biološke lijekove koji su odobreni istovremeno za tržište BiH i za tržište EU i koji se ne nalaze na posljednjem važećem spisku lijekova koji su pod posebnim praćanjem, objavljenom na internet prezentaciji Evropske Agencije za lijekove, ili
- ☞ Biološke lijekove i slične biološke lijekove za koje nosilac dozvole dostavi dokaz da se na tržištu BiH nalaze (primjenjuju se u kliničkoj praksi) 10 godina i duže;
- ☞ Hemijske lijekove koji se ne nalaze na posljednjem važećem spisku lijekova koji su pod posebnim praćanjem, objavljenom na internet prezentaciji Evropske Agencije za lijekove.

2.10.3 ▼ Lijekovi (BIOLOŠKI) pod dodatnim praćenjem

Dodatno, ALMBiH u cilju unaprijeđenja bezbjedonosnog profila **BIOLOŠKIH** lijekova koji su pod dodatnim praćenjem/nadzorom (▼) obavještava o sljedećem:

Aktivno praćenje bezbjednosti lijekova nakon davanja dozvole za stavljanje u promet obavezno je za sve lijekove, ali je u slučaju bioloških lijekova potrebno dodatno pratiti neželjene reakcije, prijavljivati i obrađivati ih na nivou zaštićenog (komercijalnog) naziva lijeka i broja serije kako bi se omogućila preciznost i sljedivosti, s obzirom na specifične karakteristike bioloških lijekova.

Iz navedenih razloga i sa ciljem zaštite javnog zdravlja stanovništva, ALMBiH nalaže sljedeće:

☞ Kod svih bioloških i sličnih bioloških lijekova **pod tačkom 4.8 SmPC**-a treba navesti sledeći tekst:

Kako bi se poboljšala sljedivost bioloških lijekova, zaštićeni naziv i broj serije primijenjenog lijeka se mora tačno zabilježiti (ili navesti) u kartonu bolesnika.

☞ Kod svih bioloških i sličnih bioloških lijekova **pod tačkom 5.1 SmPC**-a treba navesti sledeći tekst:

XY je sličan biološki lijek (u slučaju da je sličan biološki lijek u pitanju), odnosno

XY je biološki lijek (u slučaju da je referentni biološki lijek u pitanju).

**VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU
MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU**
(*Best share practice*)

Verzija 7 (19.03.2025)

3 INSTRUKCIJE ZA PRIPREMU ZAHTJEVA ZA IZMJENU DOKUMENTACIJE O LIJEKU

Zahtjev za prijavu izmjene u dokumentaciji o lijeku podnosi nosilac dozvole za stavljanje lijeka u promet. Zahtjev mora da bude pripremljen u skladu sa Pravilnikom o postupku i načinu davanja dozvole za stavljanje lijeka u promet („Službeni glasnik BiH“, broj: 75/11), u daljem tekstu: Pravilnik. Dokumentacija potrebna za prijavu izmjena navedena je u Dodatku VII Pravilnika.

3.1 Prijava izmjena

Uz pisani zahtjev za prijavu izmjene podnosilac zahtjeva prilaže:

- ✍ ispunjeni obrazac za prijavu izmjene (obrazac 1) ovjeren potpisom odgovorne osobe za stavljanje lijeka u promet i pečatom;
(neoznačavanje odgovarajućeg kvadratića ili pogrešno označavanje kvadratića za izmjenu u obrascu je razlog za formalnu nepotpunost/odbacivanje zahtjeva);
- ✍ Zahtjev za prijavu izmjene i ispunjen obrazac za prijavu izmjene podnosi se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH uz kopiju(-e) odgovarajuće(-ih) stranice(-a) iz Dodatka VII Pravilnika sa označenim odgovarajućim uslovima i dokumentacijom (označiti znakom √ broj dokumenata koji je dostavljen. Za nedostavljena dokumenta navesti N.P. - nije primjenjivo).
- ✍ dokumentaciju koja se odnosi na izmjenu i daje dovoljno podataka za njenu procjenu;
- ✍ dokaz da je izmjena odobrena u EU (za lijek koji ima dozvolu u državama EU) ili u zemlji porijekla.
Za lijekove odobrene centralizovanom procedurom u Eupotrebnom je priložiti CHMP mišljenje i pripadajući *Assessment Report* (izmjene tip II i neke tip IB), odnosno notifikacija za izmjene tip IA.
- ✍ dokaz o uplati troškova postupka; troškovi postupka se plaćaju po dozvoli – 500 KM (isto važi i za zahtjev za grupnu izmjenu);
- ✍ dokaz o uplaćenju državnoj taksi; Državna taksa se plaća po prijavnim obrascu.
- ✍ u slučaju grupisanja izmjena potrebno je dostaviti pisano obrazloženje međusobne povezanosti izmjena.
- ✍ Za izmjene u dokumentaciji koje dovode do izmjena podataka u odobrenom Sažetku karakteristika lijeka, Uputstvu za pacijenta i obilježavanja lijeka, podnosilac zahtjeva prilaže važeći i prijedlog novog Sažetka karakteristika lijeka, Uputstva za pacijenta i obilježavanja lijeka na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH, s naznačenim izmjenama u odnosu na ranije odobrene (*track changes* verzija dokumenta i *clean* verzija dokumenta)
- ✍ Za izmjene koje zahtijevaju pokretanje novog postupka davanja dozvole za stavljanje lijeka u promet (“*extension line*”), podnosilac zahtjeva prilaže popunjeni obrazac prijave za davanje dozvole za stavljanje lijeka u promet (Obrazac 2).

VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU (Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

- ✍ Izmjene Tipa IA nosilac dozvole obavezan je prijaviti unutar 12 mjeseci od dana implementacije predmetne izmjene što se označava kao „Do and tell“ procedura. Ukoliko neka izmjena koja pripada izmjenama Tipa IA zahtijeva brzu prijavu Agenciji, odmah nakon implementacije, označava se kao izmjena Tipa IAin. Nosilac dozvole može izmjenu Tipa IA prijaviti i u sklopu prijave izmjene Tipa IAin, ili uz prijavu neke druge izmjene čija se implementacija tek očekuje.
- ✍ Pojedinačne izmjene se mogu podnositi za istu dozvolu, odnosno lijek koji ima više farmaceutskih oblika, jačina i pakovanja lijeka.

3.2 Grupisanje izmjena

Jedna prijava može da sadrži više izmjena u sljedećim slučajevima:

- ✍ ako se istovremeno vrši prijavljivanje istih izmjena Tipa IA na jednu ili više dozvola istog nosioca dozvole
(prijavljivanje izmjene nositelja dozvole, izmjene naziva ili adrese nositelja dozvole, adrese proizvođača i/ili mjesta proizvodnje, izmjene u tekstu uputstva koje je identično za više dozvola i sl.).
- ✍ ako se istovremeno vrši prijava više različitih izmjena na istu dozvolu (lijek koji ima više farmaceutskih oblika, jačina i pakovanja), pod uslovom da te izmjene spadaju u domen sljedećih slučajeva:
 - a) Jedna od izmjena u grupi zahtjeva novu dozvolu za lijek (proširenje dozvole);
 - b) Jedna od izmjena u grupi je izmjena Tipa II, sve ostale izmjene u grupi su posljedične izmjene, te izmjene Tipa II;
 - c) Jedna od izmjena u grupi je izmjena Tipa IB, sve ostale izmjene u grupi su izmjene koje su posljedične izmjene, te izmjene Tipa IB;
 - d) Sve izmjene u grupi su vezane isključivo za administrativne izmjene Sažetka karakteristika lijeka, Uputstva za pacijenta, obilježavanje pakovanja;
npr. tip IAin izmjena imena proizvođača odgovornog za puštanje serije lijeka u promet i izmjena tip IA izmjena ATC koda.
- ✍ Sve izmjene u grupi su izmjene dosijea o aktivnoj supstanci („Active substance Master File“, ASMF), dosijea o plazmi („Plasma Master File“, PMF) ili dosijea o antigenu za vakcine („Vaccine Antigen Master File“, VAMF);
- ✍ Sve izmjene u grupi su izmjene koje utiču na kvalitet humane pandemijske influenza vakcine;
- ✍ Sve izmjene u grupi su izmjene sistema farmakovigilance;
- ✍ Sve izmjene u grupi su posljedica uvođenja hitnih sigurnosnih mjera;
- ✍ Sve izmjene u grupi vezane su za implementaciju harmonizovanih informacija u okviru farmakoterapijske grupe lijekova („given class labelling“);
- ✍ Sve izmjene u grupi su posljedica procjene periodičnog izvještaja o sigurnosti „PSUR“;

VODIČ ZA KVALITETNIJU PRIPRMEMU MODULA 1 I DOKUMENTACIJE O LIJEKU (Best share practice)

Verzija 7 (19.03.2025)

- ☞ Sve izmjene u grupi su posljedica postmarketinške studije provedene pod nadzorom nositelja dozvole.

Npr. Izmjene koje utiču na sažetak karakteristika lijeka i uputstvo za pacijenta koje su posljedica jedne postmarketinške studije.

Dodatni primjeri grupisanja izmjena dozvoljenih od strane Agencije;

- ☞ Grupisanje nekoliko studija koje se tiču interakcija lijekova npr. izmjena tip II (interakcija sa rifampicinom) i izmjena tip II (interakcija sa oralnim kontraceptivima);
- ☞ Grupisanje izmjena - izmjena indikacije, odnosno promjena terminologije u indikaciji tip II i izmjena legalnog statusa tip II - prelazak na novi režim izdavanja lijeka “bez recepta” povezan sa izmjenjenom indikacijom;
- ☞ Grupisanje tip IB i tip IA izmjena:
 - a) kvalitet (produžetak retest perioda za aktivnu supstancu) tip IB i tip IB (izmjene u uslovima čuvanja aktivne supstance) - obe izmjene vezane za aktivnu supstancu;
 - b) kvalitet - tip IB (izmjene u test proceduri za gotov lijek) i Tip IA (ukidanje beznačajnih testova procesne kontrole gotovog lijeka) - obe izmjene vezane za gotov lijek;
 - c) zatim npr. Izmjena tip IB uvođenje dodatnog mjesta proizvodnje/zamjena i tip IA uvećanje/smanjenje veličine serije u poređenju sa odobrenom veličinom serije za dato mjesto proizvodnje i/ili tip IA manja izmjena procesa proizvodnje čvrstog farmaceutskog oblika za oralnu upotrebu sa trenutnim oslobađanjem aktivne supstance ili oralnog rastvora.
 - d) kvalitet i administrativne izmjene, npr. tip IB produžetak roka trajanja gotovog lijeka, i tip IA in izmjena imena proizvođača odgovornog za puštanje serije lijeka u promet i izmjena tip IA izmjena ATC koda.- administrativne izmjene mogu da se grupišu sa izmjenama u kvalitetu ukoliko sve utiču na informacije o proizvodu (sažetak karakteristika lijeka, uputstvo za pacijenta);

3.3 Primjeri izmjena za koje nije dozvoljeno grupisanje

- ☞ Grupisanje izmjena koje se tiču dvije različite indikacije (npr. rak renalnih ćelija i rak pluća ne- malih stanica);
- ☞ Grupisanje izmjena koje se tiču različitih dijelova informacija o proizvodu, npr. izmjena tip II ažuriranje sigurnosnih informacija u dijelu 4.8. i izmjena tip II ažuriranje dijela 5.2. sažetka karakteristika lijeka sa farmakokinetičkim podacima.
- ☞ Dodavanje dva ili tri različita mjesta proizvodnje;